

DIPLOMOVÝ ÚKOL

pro

Marii Gabrhelíkovou

odbor

Technologie textilu, kůže, gumy a plastických hmot

Protože jste splnila požadavky učebního plánu, zadává Vám vedoucí katedry ve smyslu směrnic ministerstva školství a kultury o státních závěrečných zkouškách tento diplomový úkol:

Název tématu: Návrh mísírny vlákenných směsí

Pokyny pro vypracování:

Navrhněte mísírnu vlákenných směsí pro mykanou i česacou přízi dle konkrétních požadavků n.p. Vlněna, závod Brněc

V práci se zaměřte na :

- 1) Z hlediska teoretického rozboru mísení provedte srovnání současného způsobu mísení a mísení mísicími agregáty
- 2) Návrh uspořádání mísrny řešte na více alternativách
- 3) Provedte stručné ekonomické porovnání současného a navrhovaného uspořádání mísrny

Autorské právo se řídí směrnicemi MŠK pro státní závěrečné zkoušky č. j. 31 727/62-III/2 ze dne 13. července 1962-Věstník MŠK XVIII, sešit 24 ze dne 31. 8. 1962 § 19 autorského zákona č. 115/53 Sb.

VYSOKÁ ŠKOLA STROJNÍ A TEXTILNÍ
Ústřední knihovna
LIBEREC 1, STUDENTSKÁ 5

V 3/70 T

Marie Gabrhelíková

Vysoká škola strojní a textilní v Liberci.
Fakulta textilní.

Ročník 1970.

Specialisace:Přádelnictví a textilní materiály.

Vedoucí diplomové práce:

Prof.Ing.Jaroslav Simon.

Konsultant: Ing.Ján Marko.

Počet stran:

59

Počet příloh:

9

Místopřísežné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že předloženou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury.

Marie Gabrhelíková

V Brně 5. ledna 1970.

Marie Gabrhelíková

	<u>Obsah</u>	strana
	Místopřísežné prohlášení	2
	Obsah	3
1.	Úvod	5
2.	<u>Současná technologie mísení v mykaných přádelnách</u>	7
2.1.	Klasický způsob mísení	7
2.2.	Současné změny v klasickém způsobu mísení	8
3.	<u>Teoretické zhodnocení procesu mísení vlákenných komponentů</u>	11
3.1.	Úvod	11
3.2.	Teorie mísení ližkováním	11
3.3.	Zhodnocení současné technologie mísení vzhledem k poznatkům z teoretického rozboru mísení	19
3.4.	Zhodnocení technologie mísení mísicím agregátem vzhledem k poznatkům z teoretického rozboru mísení	21
4.	<u>Návrhy alternativ uspořádání míširny vlákenných směsí</u>	25
4.1.	Výchozí podmínky	25
4.2.	Uspořádání míširny vlákenných směsí Alternativa A	28
4.3.	Uspořádání míširny vlákenných směsí Alternativa B.	31
4.4.	Popis mísícího agregátu MA 1500	33
4.5.	Špikování vlákenných směsí	38
4.5.1.	Samočinné mastící zařízení Autošpik	46
4.6.	Mykací čechradlo zn.Temafa,NSR	48

	strana	
5.	Ekonomické zhodnocení dosavadního a navrhovaného způsobu mísení vlákkenných směsí v n.p. Vlněna, Brněnec.	50
5.1.	Metodika řešení rozboru	50
5.2.	Ekonomický rozbor dosavadního způsobu mísení	50
5.2.1.	Výpočet jednicových nákladů	51
5.2.2.	Praktický výkon mykacího čechradla	52
5.2.3.	Odpisy výrobního zařízení	53
5.2.4.	Odpisy zastavěných ploch	53
5.2.5.	Přehled spotřeby elektrické energie	53
5.3.	Ekonomický rozbor navrhovaného způsobu mísení	53
5.3.1.	Výpočet jednicových nákladů	54
5.3.2.	Odpisy výrobního zařízení	54
5.3.3.	Odpisy zastavěných ploch	54
5.3.4.	Přehled spotřeby elektrické energie	55
5.4.	Porovnání vybraných nákladových položek a zhodnocení	55
6.	Zhodnocení a závěr	55
	-Seznam použité literatury	57
	-Seznam příloh	58
		59

1. Úvod.

V předehných mykané příze jsou příze vyprádány ze směsi vláken nejen různé kvality/ vlna střížní, vlněné odpady, trhaniny/, ale i ze směsi různých materiálů / vlna/viskozová stříž, vlna/syntetická vlákna atd./.

Často se stává, že je směs složena z obou těchto skupin a pak obsahuje 10-15 komponentů. Proto je nutné, aby v technologickém procesu bylo promísení vlákenných směsí kvalitní, což vyžaduje zkušené pracovníky se znalostí materiálů a pečlivě provádějící práci.

Mísení je třeba provádět i u partií, které jsou složeny z materiálů stejné jakosti, neboť i takový materiál se liší v podrobnostech a tyto mohou v průběhu dalšího zpracování způsobit značné nepříjemnosti. Příze celé přádní partie má být naprostě stejná, protože se první a poslední potáč partie může dostat vedle sebe. Vzájemným mísením různých materiálů se zmenšují vady, způsobené předchozími pracemi, např. sušením, karbonizací a barvením. Mimo mísení partií čistě vlněných se v současné době provádí stále více mísení partií směsových, kde mimo klasických materiálů jsou manipulovány syntetická vlákna, případně i vlákna přírodní. Např. bavlna se může manipulovat s vlnou pro zmenšení plstivosti vlny a z cenových důvodů.

Kromě jednobarevných přízí se v mísernách připravují i směsové příze barevné, které mají jednotlivé komponenty barvené ve vločce a kde dochází k barevným odchylkám, jež je nezbytně nutné vyrovnat.

První etapou v předehně, kde je možné první vyrovnání

nestejnoměrností, je práce v mísírně. Této první operaci je nutno věnovat mimořádnou péči, která bohužel v mnoha závodech není na žádoucí výši. Mísírny mají zastaralý strojový park, nevyhovující budovy neumožňují modernizaci a hygiena pracovního prostředí bývá jednou z nejhorších v textilních závodech, jedná se o těžkou fysickou práci - méně odměňovanou, proto zde pracují většinou ženy.

Pracovní prostředí je ztížené, vzniká nebezpečí kožních onemocnění v důsledku přímého styku pracovníků s materiálem a špikovacími emulzemi. Při zpracování odpadu nebo znečištěných vln je na pracovišti značná prašnost.

Ve státech s vyspělým textilním průmyslem je tato problematica řešena pomocí mísících linek, jejichž zařízení je značně nákladné.

V národním podniku Vlněna, závod Brněnec, má být výstavba mísírny směsí řešena. Závod má značnou výrobní kapacitu přádelny - cca 1 700 000 kg přízí ročně.

Je zde uvažováno s výrobou nových druhů ručně pletacích přízí mykaných a přízí pro program nově vzorovaných tkanin.

Jejá se o celé komplex problémů : výstavba nové haly, vyřešení dopravy materiálu ke strojům, zejména k mykacím, vyřešení vzduchotechniky, elektro a vodoinstalace.

Těmto problémům se nebudu věnovat, náplní mé diplomní práce bude návrh nové mísírny vlákenných směsí z technologického hlediska, jejím vybavením dostupným strojovým vybavením , dále se budu na základě teoretických poznatků mísení zabývat zhodnocením dosavadního a navrženého způsobu mísení a stručným ekonomickým porovnáním obou způsobů - .

2. Současná technologie mísení v mykaných přádelnách.

2.1. Klasický způsob mísení.

V současné době se ve většině mykaných přádelen provádí mísení vlákenných směsí z vln různých jakostí, různých barevných komponentů a různých surovin způsobem, který se velmi podobá původně používanému tzv. klasickému způsobu mísení. Běžně prováděný klasický způsob mísení se dělí na etapy :

- a/ Vrstvení lůžka - provádí se ručně z jednotlivých komponentů, určených k mísení, a to tak, aby byl zachován váhový podíl jednotlivých komponentů směsi. Výška vrstev je 10-15 cm, jejich počet určuje předák míšírny dle jednotlivých složek směsi. Při zplstění některého z komponentů se provádí před vrstvením jeho rozčechrání. Tímto způsobem je provedeno tzv. **KOMPONENTNÍ ZVRSTVENÍ**, které je podrobně popsáno v kap. 3.2.
- b/ Z komponentního zvrstvení lůžka jsou kolmo oděbírány vrstvy a ručně nakládány buď na přívodní pás mykacího čechradla nebo do jeho naklaďáče. Průchodem přes mykací čechradlo je materiál čechrán a mísen.
- c/ Směsové zvrstvení - probíhá tak, že materiál vyletující z mykacího čechradla se znova ručně vrství.
- d/ Ze směsového zvrstvení se opět oděbírají kolmé vrstvy a nakládají do mykacího čechradla.
- e/ Vytvoření směsi - vzniká vytvořením třetího lůžka.

f/ Směs je odebírána z lůžka v kolmém směru, nakládána do mykacího čechradla a tam mísena a čechrána.

g-/ Posledním průchodem vlákenné směsi mykacím čechradlem je směs pomísená a potom je dopravena do zásobních komor nebo žoků.

Současně s vytvářením prvního lůžka se provádí maštění / špikování/ směsi, čímž se dosáhne hladkého povrchu vláken a jejich ohebnosti, aby se během mykání a vytahování z chomáčků vlákna po sobě bez poškození šupinek smekala a při dopřádání se snadněji zkrucovala a lnula k sobě. Špikováním se zmenšuje množství odpadů a odletků na následujících mykacích strojích, zmenšuje se křehkost a drsnost vln / která je zapříčiněna špatným sušením nebo silnými pracími lázněmi/.

Špikování se provádí kropením jednotlivých vrstev komponentního zvrstvení špikovacími emulzemi a to ručně konví s kropítkem tvaru T nebo pomocí hadice s rozprašovačem. Další způsob zpočívá v soustavě trysek nad lůžkem, která umožní rozstřik emulze po celé ploše lůžka. Mimo těchto zmíněných způsobů špikování existuje ještě mnoho variant špikování - méně používaných v našich přádelnách - proto je neuvádím.

2.2. Současné změny v klasickém způsobu mísení.

V současné době doznal výše popsaný tzv. klasický způsob mísení měkteré změny. V podstatě to jsou tyto:

Výstupní část mykacího čechradla je upravena tak, že je napojena na ústí pneumatické dopravy, čímž odpadá ruční vrstvení 2. a 3. lůžka. Vyústění je nad prostorem, kde se 2.a 3. lůžko tvoří / směsové zvrstvení a směs/.

Jednotlivé ústí pneumatické dopravy jsou opatřena cyklo-
nem na odsávání vzduchu. V potrubí jsou výhybky, kterými
je materiál po průchodu mykacím čechradlem usměrňován.
Přepínání výhybek se provádí ručně.

Po průchodu materiálu mykacím čechradlem je místo jed-
notlivých vrstev lůžka tvořeno - podle počtu vyústění
pneumatické dopravy - několik hromad materiálu, které
pracovníci mísírny čas od času rozhrnou a tak vytvoří
hromadu podobnou lůžku.

Další úprava spočívá v tom, že mykací čechradlo
je uloženo otočně. Materiál, který je odebíráno kolmo
z komponentního zvrstvení se klade na přívodní pás
mykacího čechradla a po průchodu všech materiálu čech-
radlem se toto otočí a opět se materiál nakládá na pás
čímž se vytváří směsové zvrstvení.

Nevýhodou tohoto uspořádání je velká váha mykacího
čechradla a nemožnost vybavení nakládacím strojem. Ovšem
nakládací stroj je pro mykací čechradlo velmi důležitý,
neboť umožňuje jednodušší obsluhu - pouze prosté vložení
materiálu do násypky - bez stálého rovnání a nakládání
na přívodní pás mykacího čechradla. Další, a to podstat-
nou výhodou nakládacího stroje je jeho mísící a rozvolňo-
vací efekt. Ohrocený pás nakládacího stroje mísení účinně
podporuje a je proto výhodné s nakládacím strojem počítat.

Rovněž počet průchodů mykacím čechradlem / kompo-
nentní, směsové zvrstvení a vytváření směsi/ není vždy
stejný. Závisí na druhu zpracovávaných materiálů, na
jejich kvalitě, na jejich vzájemných podílech komponen-
tů atd.

Odlišný průběh od popsaného způsobu / klasického/
je v podstatě dvojí:

a/ U melanží, kde je základní barvy mnoho oproti
barvám oživujícím / např. 5 % barvy oživující/

se vytváří tzv. provizorní směs. Předmísení je provedeno smícháním této oživující barvy s trojnásobným množstvím barvy základní na mykacím čechradle. Předsměs potom tvoří jeden komponent a ten je rozdělen do obvyklých vrstev komponentního zvrstvení.

Rovněž hcdně zplstěné vlny barvením nebo praním musí být před vrstvením předčechrány. Totéž se provádí, chceme-li vyrovnat barevné odchylky materiálů barvených ve vločce.

- b/ V případě mísení jednobarevných partií, složených z komponentů, které se lehce čechrají / krátká, nezplstěná vlna, syntetická vlákna, viskoza / nebo materiál, u kterého se neklade takový požadavek na kvalitu / vigoňové příze /, je prováděno jen 2. lůžkování t.j. komponentní a směsové.

Rozpor mezi dosavadním způsobem mísení a teoreticky správným je popsán v kap. /3.3./ : Zhodnocení současného způsobu mísení vzhledem k poznatkům z teoretického rozboru mísení .

3. Teoretické zhodnocení procesu mísení vlákenných komponentů.

3.1. Úvod:

Mísení je proces, při kterém probíhá vyrovnání heterogenní masy vláken co do složení jednotlivých vláken ve směsi. Princip mísení klasickým způsobem je v podstatě shodný s principem mísení na nových výrobních zařízeních / výroba směsí v mísicích linkách /.

Jedná se o mísení lůžkováním, t.j. vytváření směsí z jednotlivých komponentů tak, že se nejdříve z jednotlivých komponentů vlákenné směsi vytvoří vodorovným vrstvením tzv. lůžko a potom následuje odebírání kolmých průřezů lůžka.

Kromětoto základního mísení lůžkováním vlákenných komponentů probíhá ještě další mísení během celého mísení.

Nemá však takový rozsah.

Teorii mísení vlákenných materiálů lůžkováním se vztahem na stejnoměrnost promísení a odvození zákonitostí mísení vypracovali sovětí autoři I.V.Budníkov, N.J.Kanarský a A.P. Rakov a je uvedena v lit./1/ a /3/.

Dle této teorie je možno zhodnotit jak mísení dosavadním způsobem, tak i mísicími linkami. Proto uvedenou teorii použiji v následující statí.

3.2. Teorie mísení lůžkováním.

Proces mísení lze v podstatě dělit na tři hlavní etapy: a/ sestavení komponentního zvrstvení
 b/ sestavení směsového zvrstvení
 c/ sestavení směsi

ad a/ Jednotlivé komponenty se před zvrstvením rozdělí na několik stejných částí. Potom probíhá vrstvení a to tak, že z první části prvního komponentu se vytvoří první vrstva lůžka, na ni se klade z druhého komponentu rovněž první část. V tomto pořadí se vystřídají všechny komponenty a tím je provedeno I. zvrstvení, které obsahuje všechny komponenty směsi. Ve stejném sledu je prováděno II. zvrstvení, III. zvrstvení až do zvrstvení celé partie přádní směsi.

Tímto způsobem je tedy vytvořeno lůžko.

ad b/ Lůžko, vytvořené komponentním zvrstvením, se odebírá vertikálně a v jednotlivých příčných vrstvách jsou zastoupeny všechny komponenty směsi. Odebíraný materiál se zvrství a touto druhou fází mísení je vytvořeno t.zv. směsové zvrstvení.

ad c/ Získané směsové zvrstvení je opět odebíráno vertikálně a za pomoci příslušných čechracích strojů se vytváří směs.

- o -

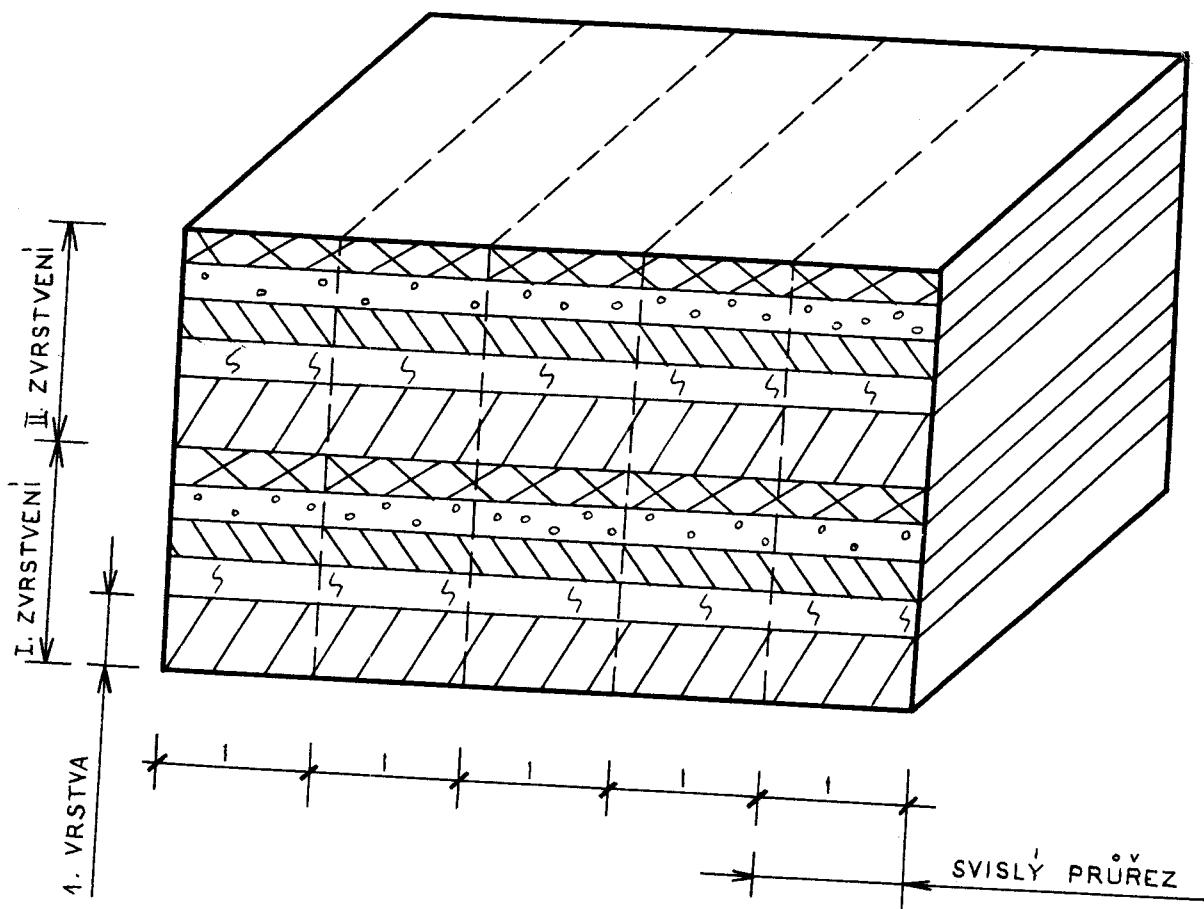
K teoretickému odvození mísení nám postačí lůžko o dvou zvrstveních / obr.3.1./ a výsledky odvozené pro toto lůžko lze potom zavšeobecnit.

Rozdělíme-li toto dvojité komponentní zvrstvení vertikálními rovinami, dostaneme průřezy o stejné délce l a váha jednoho komponentu v I. zvrstvení bude $x_1, x_2 \dots$

Tentýž komponent ve II. zvrstvení a stejných délkách l bude mít váhu $y_1, y_2 \dots$

Vzhledem k nerovnoměrnosti rozvrstvení komponentů lůžka se váhy jednotlivých komponentů v délce l sobě nerovnají, tedy $x_1 \neq x_2 \dots$

Součet vah obou komponentů v obou zvrstveních na délce l
je rovna $z_1, z_2, z_3 \dots$



Platí tedy : $x_1 + y_1 = z_1; x_2 + y_2 = z_2 \dots$

Sečtením rovnic platí : $\sum z_i = \sum x_i + \sum y_i$

kde i značí počet zvrstvení

Dělíme-li jednotlivé členy rovnice počtem dílů l, na které
bylo lůžko rozděleno, dostaneme :

$$\frac{\sum z_i}{m} = \frac{\sum x_i}{m} + \frac{\sum y_i}{m}$$

m počet dílů l

Označíme-li : $\frac{\sum z_i}{m} = z$; $\frac{\sum x_i}{m} = x$;

$$\frac{\sum y_i}{m} = y \quad / 3.1./$$

dostane předešlá rovnice tvar :

$$z = x + y$$

Slovní vyjádření této rovnice : Průměrná váha uvažovaného komponentu v celé vrstvě se bude rovnat součtu vah / průměrných/ v každé vrstvě tohoto komponentu. Neprůměrným zvrstvením vzniknou odchylky od průměrných vah x, y, z a označíme je :

$$\alpha_1 = x_1 - x ; \beta_1 = y_1 - y ; \gamma_1 = z_1 - z$$

Platí-li $z_1 = x_1 + y_1$ a $z = x + y$

pak: $\gamma_1 = /x_1 + y_1/ - /x + y/ = /x_1 - x/ + /y_1 - y/$
 $\alpha_1 \quad \beta_1$

$$\gamma_1 = \alpha_1 + \beta_1 \quad / 3.2./$$

Vyjádřeno slovně : Odchylka od váhy / průměrné/ komponentu v kterémkoliv přízezu lůžka se rovná součtu odchylek vah tohoto komponentu v mezivrstvách, tvořících lůžko. Umocněním obou částí rovnice /3.2./ dostaneme tvar :

$$\gamma_1^2 = \alpha_1^2 + \beta_1^2 - 2\alpha_1\beta_1$$

Sečtením druhých mocnin odchylek od průměrných vah po všech svislých průrezech dostaneme :

$$\sum \delta_1^2 = \sum d_1^2 + \sum \beta_1^2 + \underbrace{\sum d_1 \beta_1}_0$$

Poslední člen rovnice lze na základě toho, je-li zaručeno náhodné rozložení chomáčků a je-li počet svislých vrstev m velký, zanedbat. Je to na základě matemat. statistiky a pak má předešlá rovnice tvar:

$$\sum \delta_1^2 = \sum d_1^2 + \sum \beta_1^2$$

dělením rovnice počtem svislých přířezů m dostaneme :

$$\frac{\sum \delta_1^2}{m} = \frac{\sum \beta_1^2}{m} + \frac{\sum d_1^2}{m}$$

označíme-li jednotlivé členy rovnice :

$$\frac{\delta_1^2}{m} = \delta_k^2 ; \frac{d_1^2}{m} = \delta_1^2 ; \frac{\beta_1^2}{m} = \delta_2^2$$

dostaneme :

$$\delta_k^2 = \delta_1^2 + \delta_2^2 \quad / 3.3./$$

Slovně : Druhá mocnina kvadrat. odchylky vah jakéhokoliv komponentu v celém zvrstvení se rovná součtu čtverců kvadrat. odchylek vah tohoto komponentu v jednotlivých zvrstveních. V obecném případě pro lůžko o n zvrstveních platí:

$$\delta^2 \doteq \delta_1^2 + \delta_2^2 + \dots + \delta_n^2 = \sum_{i=1}^{i=n} \delta_i^2$$

Při zjištění rozdělení/rovnoměrného/ komponentů ve všech zvrstveních platí :

$$\tilde{\sigma}_1 = \tilde{\sigma}_2 = \tilde{\sigma}_3 = \dots = \tilde{\sigma}_n = \tilde{\sigma}_o$$

z toho:

$$\tilde{\sigma} = \sqrt{n} \cdot \tilde{\sigma}_o \quad /3.4./$$

Vyjádřeno slovně : Střední kvadrat. odchylky od váhy jakéhokoliv komponentu v komponentním zvrstvení $\tilde{\sigma}$ převyšují kvadrat. odchylky v jednotlivých zvrstveních $\tilde{\sigma}_o$, \sqrt{n} krát.

Tento postup, odvozený pro jeden komponent směsi, lze zejména obecnit pro celou směs. Nestejnomožnost ve váhovém zastoupení jednotlivých komponentů mezi jednotlivými svislými průřezyl lze vyjádřit tzv. variačním koeficientem s použitím odvozené kvadrat. odchylky.

$$\text{Platí tyto vztahy : } v = \frac{100\tilde{\sigma}}{\bar{x}} ; v_o = \frac{100\tilde{\sigma}_o}{\bar{x}_o} \quad /3.5./$$

$$\bar{x} = n \cdot \bar{x}_o \quad /3.6./$$

- kde: $\tilde{\sigma}$ - střední kvadrat. odchylka od váhy libovolného komponentu ve svislém průřezu délky l ,
- $\tilde{\sigma}_o$ - střední kvadrat. odchylka od váhy téhož komponentu ve svislém průřezu o délce l jednoho zvrstvení,
- \bar{x} - průměrná váha téhož komponentu v celém lůžku,
- \bar{x}_o - průměrná váha téhož komp. v jednom zvrstvení,
- n - počet zvrstvení v lůžku,
- v - variační koeficient nerovnom. celého lůžka,
- v_o - variační koeficient jednoho zvrstvení,

Dosazením do rovnice /3.5./ rovnice /3.4./ a /3.6./

dostaneme:

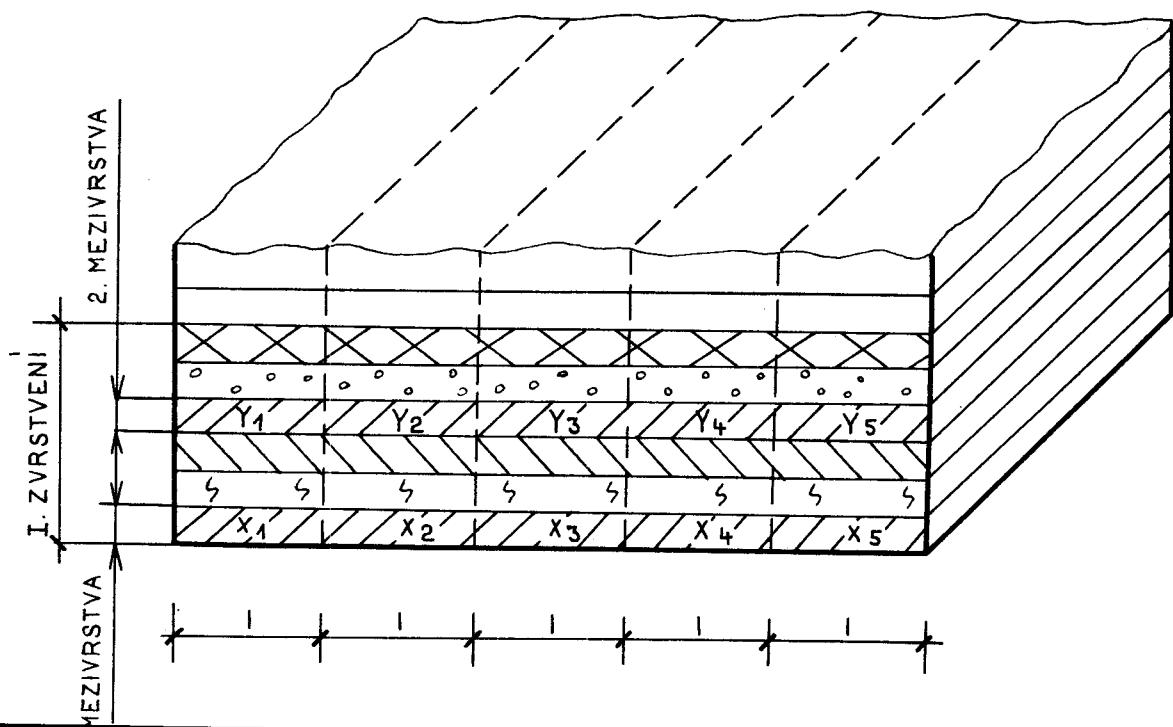
$$v = \frac{100\tilde{\sigma}}{\bar{x}} = \frac{100\sqrt{n}\tilde{\sigma}_o}{n \cdot \bar{x}_o} = \frac{100\tilde{\sigma}_o}{\bar{x}_o} = \frac{v_o}{\sqrt{n}}$$

$$\bar{x} = \bar{x}_o$$

Rovnice /3.7./ se díl vyjádřit : Rovnoměrnost mezi jednotlivými odebíranými svislými průřezy celého lžíčka o délce l je n krát menší, než mezi jednotlivými zvrstveními o stejných průřezech.

Pro rovnoměrné mísení komponentů je tedy velice důležité, aby počet mezivrstev n v kompozitní vrstvě byl pokud možno velký, což však vede ke ztenšení jednotlivých mezivrstev. Sílu mezivrstvy však nelze zeslabit natolik, aby se mezi chomáčky směsi nevytvářely mezery, protože tím by rostla nestejnoměrnost v_0 v samotných mezivrstvách. Proto je třeba, aby jednotlivé komponenty byly rozvolněny tak, aby mezivrstvy byly stejnoměrné a nepřerušované.

V případě, že lžíčkování směs má například zastoupení jednotlivých komponentů a jeden z nich několikanásobně převyšuje váhové podíly ostatních, je třeba tento komponent rozdělit na několik stejných dílů. Potom se v jednom zvrstvení dává místo jedné vrstvy tohoto komponentu n mezivrstev; rozdelení má být rovnoměrné - viz. obr. /3.2./



V rovnici /3.7./ se užije místo n : $n_c \doteq n \cdot n_n$ /3.8./

kde : n_c - celkový počet vrstev určitého kompl. lůžka,
 n - počet zvrstvení v lůžku,
 n_n - počet mezivrstev v jednom zvrstvení,

- o -

Z těchto teoretických úvah vyplývají pro všechny způsoby mísení vlákenných směsí, jejichž základem je lůžkování, některé praktické poznatky :

Pro dobré mísení je třeba vytvoření co největšího počtu stejnoměrných vrstev z jednotlivých komponentů. Současně by bylo třeba, aby nerovnoměrnost v_o v jednotlivých zvrstveních byla co nejmenší.

Tyto podmínky správného mísení napomáhají zajistit dokonalé a správné rozvolnění chomáčků směsi, což je závislé na dokonalém čechrání.

Rovněž je nutné dbát při čechrání na to, aby nenastávalo oddělování chomáčků velkých a malých ze směsi.

Mezi zhuštěním míseného materiálu a jeho nerovnoměrností je nepřímá úměra, tzn., že je-li materiál v procesu mísení n násobně zhušťován, potom v tomto místě nastává současně n násobné snížení nerovnoměrnosti - lit./l/str.83.

3.3. Zhodnocení současné technologie mísení vzhledem
k poznatkům z teoretického rozboru mísení.

Dle předešlé statí - teorie mísení lůžkováním -
 nerovnoměrnost mísení podmíněna dvěma faktory :

$$v = \frac{v_0}{\sqrt{n}}$$

kde : v_0 - nerovnoměrnost, vyjádřená variačním koeficientem v jednom zvrstvení,
 n - počet vrstev v lůžku,
 v - var. koef. nerovnoměrnosti celého lůžka,

Nyní se vrátím ke kap./2.2./, kde je popsáno dosavadní mísení vlákenných směsí a porovnám jej s odvozenými teoretickými poznatky :

Počet vrstev v lůžku n .

Rovnoměrnost mísení v , jak již bylo uvedeno, je závislá na počtu vrstev v lůžku n .

Při přípravě lůžka se postupuje tak, že pracovník roztrásá jednotlivé komponenty ručně po podlaze míširny. Jednotlivé vrstvy jsou značně silné, čímž se snaží pracovník docílit plynulé rozdělení materiálu ve vrstvách, bez přerušení a děr. Vzhledem k tomu, že potom pracovník vytořené lůžko kolmo ručně odebírá, nemůže být vyšší jak 120 cm.

Rovněž rozvažování komponentů se neprovádí, stejně jako rozdělení komponentů na stejný počet dílů.

Tímto nepřesným komponentním vrstvením se dociluje jen malý počet zvrstvení $n = 2 - 3$ a nerovnoměrnost mísení je tedy značná.

V případě, že se u některého komponentu vytváří ve zvrstvení ještě mezivrstva, je počet vrstev n dán rovnici

$$/3.8./ \quad n_c = n \cdot n_n$$

Při praktickém zvrstvení je však počet zvrstvení n dán počtem vrstev určitého komponentu n_c / a je mu roven/. Nepřesahuje tři zvrstvení.

Další rozpor nastává při odebírání lůžka v kolmém směru. Protože je tato práce namáhavá / a navíc je výška lůžka kolem 120 cm/, provádí se většinou tak, že nejsou naráz odebírány všechny vrstvy. A tím je rovněž snížen počet vrstev n .

Nerovnoměrnost y_0 v jednom zvrstvení.

Při tvorbě komponentního zvrstvení je nerovnoměrnost y_0 jednoho zvrstvení značná. Je zapříčiněna způsobem zvrstvení : pracovník odebírá materiál ze žoků a ručně jej roztrásá po ploše lůžka. Nerovnoměrnost se zvyšuje obzvláště při zvrstvení dlouhých, zplstěných vln a jednobarevných partií / kde není možno sílu vrstvy komponentu kontrolovat vizuálně /.

Při tvorbě dalších lůžek / směsové zvrstvení a tvorba směsi/ je nerovnoměrnost y_0 daleko horší, než je při popsaném komponentním zvrstvení, neboť tato lůžka vznikají pouhým rozhrnutím několika hromad materiálu.

- o -

Z těchto zásadních nedostatků dosavadního způsobu mísení je zřejmé, že je nutné se zabývat novou technologií mísení a novým strojním vybavením míšíren. Základním prvkem současně nejmoderněji vybavené míšírny

vlákenných směsí se stroji ze soc. zemí, je mísící agregát MA 1500, vyvinutý ve Výzkumném ústavu vlnařském v Brně. Agregát MA 1500 je podrobně popsán v kap. /4. /. Zhodnocení této nové technologie mísení vzhledem k poznatkům z teorie mísení je popsáno dle lit./4/str.31.

3.4. Zhodnocení technologie mísení mísícím agregátem vzhledem k poznatkům z teoretického rozboru mísení.

Variační koeficient nerovnoměrnosti celého lůžka je dán rovnicí / 3.7./

Nejdříve se budu zabývat počtem vrstev n v lůžku.

Tento počet zvistvení v komoře mísicího aggregátu je dán konstrukcí stroje a vzhledem ke kvalitě jednoho zvrstvení - dané lůžkovacím vozíkem - není možné zvyšovat.

Váhová nerovnoměrnost v_o v jednom zvrstvení:

V důsledku nemožnosti zvyšování počtu zvrstvení n v lůžku aggregátu, zůstává zajištění co nejmenší váhové nerovnoměrnosti v_o v jednom zvrstvení lůžka. Prakticky lze toto provést pouze částí mísicí linky před vlastním aggregátem. provedení je možné dvěma způsoby :

a/ Vytvořením jednoho zvrstvení z většího počtu mezi-vrstev jednotlivých komp. a potom platí:

$$v_o = \frac{v_n}{\sqrt{n}}$$

/3.9./

kde: v_o - uvedená nerovnoměrnost v jednom zvrstvení,
 v_n - váhové nerovnom.zastoupení komponentu, vyjádřené variačním koeficientem mezi jednotlivými svislými průřezy o délce l

n_n - počet mezivrstev komp. v jednom zvrstvení,

b/ Pomocí přesného váhového dávkování jednotlivých komponentů zajistit v_0 .

ad a / V návrhu sestavení mísící linky kap./4. / je použito dvou mísících agregátů vedle sebe. Při dvoustupňovém mísení připravuje tedy 1.mísící aggregát ne stejnomořnost v_0 pro 2. aggregát.

Jednotlivé vrstvy, tvořící lůžko ve 2. aggregátu, jsou tvořeny velkým počtem mezivrstev, které tvoří 1. aggregát. Počet mezivrstev je tedy možno zajistit :

Každý průřez jednoho zvrstvení, ukládaného do 2.agregátu, obsahuje komponenty ze všech zvrstvení lůžka v 1. MA 1500, protože zmíněný průřez je vytvořen z materiálu, odebíráho svislým ohroceným pásem 1. MA z celého lůžka.

Tento předpoklad je možný vzhledem k tomu, že posuvná rychlosť ohroceného pásu je 10 x větší, než pojížděcí rychlosť lůžkovacího vozíku. Počet mezivrstev v jednom zvrstvení, ukládaném do 2. MA je roven počtu zvrstvení v 1. MA 1500 $n_n = 134$. Dle rovnice/3.c./ je rovno :

$$n_c = n \cdot n_n = 1^24 \cdot 1^24 = 17\ 956$$

a nerovnoměrnost v_0 , tvořená vstupní částí mísící linky, je pak $\sqrt{17\ 956} = 134$ x menší.

Jedná se o velké snížení nerovnoměrnosti aggregátu - proto není třeba klást takový důraz na v_0 , tvořenou vstupní částí linky /mykací čechradla, rozvolňovače balíků atd./

ad b/ Váhové dávkování komponentů směsi - lze jím docílit zajištění hodnoty v_0 - a je proveditelné tzv. předmísící linkou, která má tolik nakladačů, kolik je komponentů ve směsi.

Jednotlivé nakladače jsou opatřeny automatickou vahou a ta klade odvážené komponenty a ty padají na dopravník, spojující všechny nakladače. Kladení dávek je synchronizováno tak, aby na dopravníku bylo vytvořeno předlůžko s dostatečnou v_0 . Je určeno přesností vah a synchronizací nakladačů a vodorovného dopravníku.

Předlůžko je pak promíseno většinou na čechradlech. Synchronizaci vah nakladačů je docíleno, že na počátku a konci mísené partie je naprostá shoda komponentů. Za touto předmísící linkou následují, jak již bylo uvedeno, mykací čechradla.

Uvážíme-li značnou mísící schopnost agregátu MA 1500, je možno říci, že tato předmísící linka nemá před aggregátem své opodstatnění.

Další skutečností, která je jistě závažná, je počet zpracovávaných komponentů v mykaných přízích/10-15/. Uvážíme-li pro každý komponent směsi samostatný nakladač, jedná se o velmi nákladné zařízení. Také fakt, že mykanou přízi vypřídáme z různých kvalit/ např. kusy zplstěných vln, které musí být nutně čechrány před nakladači/, hráje svoji úlohu v zařazení předmísící linky před MA 1500.

V tomto případě by muselo být sestavení:

předmísící linka → mykací čechradlo → MA 1500 ,
aby zplstěné materiály byly dostatečně rozčechrány.

Jedná se o značné náklady na strojní vybavení a ty je nutno brát na zřetel.

Způsob mísení na předmísící lince s nakladači pro jednotlivé komponenty a s následujícími čechracími stroji je základem mísící linky západoměcké fy Hergeth

K závěrům zhodnocení dosavadního způsobu mísení vlákenných směsí i mísení směsí agregátem MA 1500 - vzhledem k teoretickým poznatkům z rozboru mísení - jsem přihlížela při sestavení konkretního návrhu uspořádání mísírny v národním podniku Vlněna, závod Brněc.
Je uveden v následujících kapitolách.

4. Návrhy alternativ uspořádání mísírny vlákenných směsí.4.1. Výchozí podmínky.

Při návrhu mísírny vlákenných směsí v n.p. Vlněna, závod Brněnec, jsem vycházela z typických směsí, které zde budou připravovány / jejich komponentní složení, délka vláken, procento špikovací emulze, .../ - viz níže uvedený přehled -, z kapacity jednotlivých strojních zařízení / není sice v práci rozvedena, ale kapacita jednotlivých strojních zařízení mísírny je synchronizována /; dle jsem při návrhu přihlížela k poznatkům z teoretického rozboru mísení / kap.3./

Návrhy mísírny musí být víceúčelové / příprava směsí pro mykané příze, pro příze poločesané, příprava malých partií/ a má být použito dostupné strojové vybavení.

Přehled typických směsí, které budou v mísírně připravovány.

manipulace 32900

Pablo

čm 15/3

složení směsi:

50 % vlna JAJ 56S karbonizovaná

50 % PP - pevlen, stříž 4 den, 60 mm, barveno ve hmotě

Špikování: 5,75 % olej
18.- % voda

manipulace 32107 Alan čm 7/3
 složení směsi:

40 % vlna tuzemská 58/56s bílá karbonizovaná
 30 % vlna NZ II 56/50s
 30 % vlna východní T 30 bílá druzírovaná

špikování: 7 % olej
 0,5% emulgátor
 18 % voda

manipulace 31912 Hinton čm 7
 složení směsi:

20 % vlna tuzemská 64/60s karb. přetříděná
 20 % vlna JAS III 60/58s karbonizovaná
 20 % jaryl bílý a barevný / po 10 %/
 25 % vlněné výčesky A 64/60s karbonizované
 15 % st. vln. pletenina jemná bílá druzírovaná

špikování: 8 % olej
 20 % voda

manipulace 31162 Argos čm 18
 složení směsi:

50 % vlna Aie II 64s karb.
 30 % vlna kenyjská 64/60s karbonizovaná
 20 % vlna Aie 60s karbonizovaná

špikování : 7 % olej
 0,5% emulgátor
 18 % voda

manipulace 32808 Sláva čm C
 složení směsi:

20 % vlna JAS 56/50s II
 20 % vlna NZ 56/50s II
 10 % vlna tuzemská 58/50s karbonizovaná
 50 % viskozová stříž 3,5 den 60 mm

špikování: 4 % olej
 15 % voda

manipulace 32202 Hanka čm 10/3

složení směsi:

30 % vlna Aie II 58s karbonizovaná
 15 % vlna NZ II 58/56s
 15 % vlna JAS 1V 58/56s karbonizovaná
 15 % vlna irská II 56/50s
 25 % viskozová stříž 3,5 den 60 mm

špikování: 4 % olej
 16% voda

manipulace 31929 Kozák čm 14

složení směsi:

20 % vlna JAS II 60s karbonizovaná
 10 % vlna tuzemská 64/60s karb. bílá
 40 % PES stříž 4 den 65 mm
 30 % viskozová stříž 3,5 den, 60 mm

špikování: 4,5 % olej
 12.- % voda

Pozn.: pro zjednodušení jsou pod pojmem-olej- u špikování zahrnutý syntet.oleje/ např.D₁, D₂, Slovaton... atd./.

Uspořádání mísírny vlákenných směsí - alternativa A/

boby bylo možné

4.2. Uspořádání mísíry vlákenných směsí - alternativa A/

počet vložek je volena tak, aby bylo možné

4.2. Uspořádání mísírny vlákenných směsí - alternativa/A/.

Tato alternativa je volena tak, aby bylo možné v mísírně připravit trojí druh směsí:

- a/ pro mykané příze
- b/ pro poločesané příze
- c/ pro malé partie

Pro přípravu směsí /a/ a /b/ bylo použito jako základní jednotky mísící komory MA 1500, kteréžto zařízení však nemohlo být použito pro zpracování malých partií / 50 - 500 kg/ vzhledem k pracnému čištění komor, a proto jsem volila jednodušší zařízení, viz příloha č.l.

a/ Příprava směsí pro mykané příze - pro tyto směsi je možné využít celou mísící linku, jejímž základním elementem je mísící agregát MA 1500, blíže popsaný v kap./4.4./

Linka má tři hlavní části:

1/ vstupní část - materiál, přivezený ze skladu surovin, je po odstranění ambaláže nakládán do násypek nakládacích strojů/10a, 10b/ mykacích čechradel polské fy Befana, typ AB 5 /9a, 9b/, která jsou v současné době nejmodernější mykací čechradla na našem trhu. Výhoda zařízení nakládacích strojů před mykací čechradla spočívá ve snadnější obsluze, správném dávkování komponentů, jejich rozvolňovacím a mísícím efektu.

Předmísící linka před MA 1500 není zařazena, protože by zde neměla své opodstatnění / značný mísící efekt MA 1500, zvýšení nákladů/ viz kap. /3.4./

Při zpracování směsí z různých druhů materiálů / vlna/ viskozová stříž atd./ je nutné dbát na to, aby vlněné komponenty byly nakládány do jednoho čechradla, ostatní do druhého a tím se mohlo využít diferencovaného způsobu špikování.

Při výstupu z mykacího čechradla přichází materiál do pneumatického potrubí a je jím doprovován do mlžných komor /7,8/, blíže popsaných v kap./4.5.1./. Potom prochází pneumatickým potrubím do kompenzační komory /14/, kde se setkávají oba proudy vzduchu, nesoucí materiál. Stěny kompenzační komory jsou prodyšné, aby mohlo dojít k vyrovnání tlaků vzduchu, který je do ní doprovován spolu s materiélem pomocí ventilátorů u mlžných komor /7,8/; vlákenný materiál je doprovován do mlžné komory /6/ a potom dalším ventilátorem a pneumatickým potrubím do vstupního otvoru vypouštěcí klece prvního MA 1500.

2/ vlastní mísení - probíhá v MA 1500. Po nalážkování materiálu v první MA 1,00 /4/ je tento odebírána svislým ohroceným pásem a padá do ústí pneumatického potrubí, jímž je doprovován do nakladače /1/ mykacího čechradla Temafa /2/, blíže popsaného v kap. /4.6./.

Toto velkokapacitní čechradlo je zařazeno do linky pro zvýšení rozčechráni materiálu, poněvadž předcházející mísící agregát MA 1500 a mykací čechradla rozčechráni plně nepovedou.

3/ zakončující část linky - směs po výstupu z mykacího čechradla Temafa /1/ prochází mlžnou komorou /3/ a nato je žokována. Protože v současné době nejsou vyráběny vhodné žokovače pro vlákenné směsi, bude zatím nejvhodnější dívat směs do sklolaminátových vozíků o obsahu 200-300 kg,

které mají oproti žokům výhodu v tom, že udržují vlhkost našpikovaného materiálu ve všech vrstvách stejnou a ne-vysávají krajní vrstvy materiálu, jako jutové žoky. Způsob plnění směsí do těchto vozíků bude nutné vyřešit po konstrukční stránce.

Pro dokonalejší mísení musí materiál jít i přes 2.MA 1500 /5/ a potom je teprve materiál žokován.

ad_b/ Příprava směsí pro poločesané příze.

Vstupní část tvoří dvě mykací čechradla /9a,9b/ s nakladači /10a, 10b/. Materiál dále prochází mlžnými komorami /7/ a /8/ do kompenzační komory /14/ a odtud může jít buď přímo k hadicovému filtru /11/ a žokování -nebo pro partie, které budou vyžadovat dokonalejší rozvolnění a promísení je vhodnější pouze jednono průchodu mísící komorou / 4 nebo 5/.

Mlžná komora /6/ je při těchto postupech pro malý stupeň špikování nevyužita. Použití mykacího čechradla Temafa /2/ při průchodu materiálu z mísící komory bude odvislé od požadovaného stupně rozčechrání vlákenného materiálu.

ad_c/ Příprava směsí malých partií.

Protože čistění komor MA 1500, pneudopravy, mykacích čechradel atd. je časově velmi náročné, je nutné pro značný počet malých přádních partií /10-12% z připravovaných směsí/ uvažovat v návrhu mísírny s oddělením pro přípravu těchto malých partií.

Pro tento účel možno použít mykací čechradlo /9c/ s nakládačem /10c/. Materiál, vyletující ze stroje je pneumaticky doprovázen nad ližkovací prostor.

Při prvním lůžkování se provádí špikování materiálu. Protože však samočinné špikovací zařízení Autošpik lze z konstrukčních důvodů použít pouze pro čtyři mlžné komory /a v navrhované alternativě už jsou/, bude nutné špikování řešit pro tento případ jiným způsobem.

Popsané oddělení bude použito i pro vyrovnání barevných odchylek tzv. čechranců-materiálu barveného ve vločce a manipulovaného do stejnokrojů.

4-3. Uspořádání mísírny vlákkenných směsí-alternativa B

Také tato alternativa, obdobně jako alternativa A slouží v mísírně k přípravě směsí mykaných a poločesaných přízí jakož i pro malé partie... příloha číslo 2.

a/ Příprava směsí pro mykané příze.

V tomto případě mísící linka je tvořena mykacím čechradlem zn. Befama AB 5 /8a/ s nakladačem /9a/ a balíkovým rozvolňovačem zn. Partex /7/. Befama AB 5 s nakladačem slouží k čechrání komponentů vlněného charakteru, rozvolňovač Partex pro komponenty ostatní.

Špikování materiálu je provedeno v mlžných komorách /4 a 5/. Upravením výstupní části rozvolňovače Partex je možno použít způsob špikování dle přílohy číslo 4, který však není ve výkresu /příloha č.2/ naznačen, poněvadž špikování mlžnými komorami je efektivnější.

Následuje kompenzativní komora /14/, špikování v mlžné komoře /3/.

Vlastní mísení je obdobné jako v alternativě A až nato, že zde není zařazeno velkokapacitní čechradlo

Temafa, čímž se sníží strojové pořizovací náklady, ovšem na úkor kvality rozčechrání materiálu.

Výstup materiálu je obdobný alternativě A.

b/ Příprava směsí pro poločesané příze.

Vstupní část linky je shodná jako pro mykané příze /Partex, AB 5/. Pokud dostačí pro mísení komponentů pouhé promísení touto vstupní částí je materiál po průchodu mlžnými komorami /4 a 5/ a kompenzační komorou /14/ odváděn přímo k žokování. Pro dokonalejší promísení směsí je nutný jeden průchod přes MA 1500.

c/ Malé partie a čechrance.

Oproti alternativě A jest v tomto oddělení pro přípravu směsí špikováním možno použít čtvrtou mlžnou komoru /6/ čímž odpadá příprava špiku pro jiné zařízení než pro Autošpik. Pro moderní koncepci mísírny je možnost zařazení mlžné komory i pro malé partie velmi dobré.

Další úprava spočívá v napojení pneumatického potrubí od mykacího čechradla /8b/ na kompenzační komoru /14/, kde je možné použít toto čechradlo též k plnění mísicích komor MA 1500.

Obě alternativy A i B jsou základní a různým uspořádáním nebo zařazením strojů lze docílit dalších variant.

Základní elementy jsou popsány v kapitolách:

4.4 Popis mísicího agregátu MA 1500

4.4.1 Možné způsoby mísení na mísicím agregátu.

4.5 Špikování vlákenných směsí.

4.5.1 Samočinné mastící zařízení Autošpik.

4.4. Popis mísícího agregátu MA 1500.

Mísící agregát MA 1500 - příloha č.3 - sestává z těchto částí:

Nosná konstrukce /4/ je vyrobena z profilové výlcované oceli a nese všechny ostatní části agregátu. Rovněž tvoří komoru pro nalážkování vlákkenných směsí. Boční stěny komory jsou plné, přední stěna je tvořena ohroceným svislým pásem /5/, jehož hroty jsou odebírány kolmě vrstvy lžízka. Podlaha komory je tvořena pohyblivým dopravníkem /6/, zadní stěna komory je tvořena posuvnou stěnou /7/. Pro možnost kontroly během lžízkování a pro kontrolu odebíráni materiálu, jem mísící agregát opatřen ochozem /8/, přístupným ze zadní plošiny oboustrannými schody /9/.

Při mísení se celá partie / nalážkovaná/ posouvá plnule ke svislému ohrocenému pásu /5/, jímž je materiál odebírán. Doba na vyprázdnění komory materiálem se dá regulovat posuvnou rychlostí vodovavného dopravníku /6/ a to:

$$t \text{ min.} = 19,8 \text{ min.} \quad t \text{ max.} = 110,2 \text{ min.}$$

kde t je doba přejezdu zadní stěny do přední polohy

Tuto posuvnou rychlosť vod. dopravníku je určena i výstupní produkce celé komory. Po vyprázdnění komory se vrací posuvná stěna /7/ a vod. dopravník zpět do výchozí polohy za $t_z = 7,8 \text{ min.}$

Svislý ohrocený pás /5/ má kanstantní posuvnou rychlosť $v_p = 1,33 \text{ m/vt.}$ Aby nenastal prokluz, jsou jednotlivé dřevěné latě pásu /5/, i profily z lehké slitiny, tvořící dopravník /6/, upevněny na válečkových řetězech.

Materiál, který je pneumat.dopraven do vstupního otvoru

vypouštěcí klece/1/ je rozprostírána po celé délce vypoštěcí klece/2/ rozhažovacími klapkami/27/, které vykonávají kývavý otáčivý pohyb. Vzduch je od materiálu odloučen pomocí síťového bubnu/24/, na nějž přiléhá válec s pružným povrchem.

Materiál vypadává mezi bubnem a válcem, vzduch prochází síťovým bubnem do výstupní části vypouštěcí klece/28/. Odstávací ventilátor napomáhá odlučování vzduchu a je napojen na výstupní otvor vypouštěcí klece. Současně se vzduchem je odsáván z vlákenné směsi i prach.

Materiál vypadává z vypouštěcí klece/2/ na lůžkovací vozík/3/, který pojíždí po koruně komory/4/. Tím nastává vlastní lůžkování do komory agregátu MA 1500. Při základní vstupní produkci agregátu 1 200 kg/hod., vytváří lůžkovací vozík lůžko a to má 134 zvrstvení - viz 3.4.

Materiál, odebraný svislým ojehleným pásem, snímá snímací buben/12/ a vhazuje do násypyky/13/.

Mísící agregáty MA jsou vyráběny ve dvou velikostech a to : MA 1 500 a MA 2 000. Je do nich možné nalůžkovat průměrně 1 500 a 2 000 kg materiálu. Vzhledem k tomu, že v uvažované mísírně se budou zpracovávat menší partie, volila jsem komoru s menším obsahem materiálu.

Výstupní výkon mísící komory je, jak již bylo uvedeno, regulovatelný. Na ovládacím pultu mísící linky je ukazatel doby přejezdu zadní stěny do přední polohy. Výstupní výkon je stanoven :

$$n / \text{hod} = \frac{q / \text{kg}}{t / \text{hod}}$$

kde: n - výkon v kg za hodinu
 q - obsah komory v kg
 t - doba přejezdu v hodinách

Příkon a spotřeba energie MA 1500 - celkový instalovaný příkon této komory je 8,7 kW. Všechny spotřebiče jsou zapnuty pouze při kontinuelním mísení, při mísení jedno- nebo dvoustupňovém je příkon rozdělen do dvou fází a to na fázi plnění a mísení.

Ovládání stroje - mísicí komora je ovládána centrálně z ovládacího pultu společně s ostatním strojním zařízením. Ovládání je provedeno buď ručně tlačítky při vypljení blokového systému nebo za pomoci nastaveného programu, který postupně zapíná jednotlivé spotřebiče. Z ovládacího pultu lze též regulovat výkon mísicí linky to přestavováním variátoru.

Pro, případ poruchy některého stroje, pracujícího v lince, jsou na mísicí komoře instalována tlačítka, která vypína celou linku.

Měrné zatížení MA 1500 je značné - 350 kg/m^2 , proto je třeba umístit toto strojní zařízení v přízemní budově.

4.4.1. Možné způsoby mísení na mísicím agregátu MA 1500.

Na mísicím agregátu MA 1500 jsou možné tři způsobymísení: a/ dvoustupňové

b/ jednostupňové

c/ kontinuelní

ad_a/ Dvoustupňové mísení - je to diskontinuelní mísení pomocí dvou za sebe zapojených komor MA 1500 a je běžné v přádelních mykaných přízích, kde je požadováno dokonalé promísení partií. Tento způsob má v podstatě dvě fáze - plnění a mísení.

Při plnění je materiál dopravován do vypouštěcí klece 1. komory a lůžkovacím vozíkem/3/ je vrstvena.

Potom probíhá mísení, jak bylo popsáno v odstavci /4.4./ a materiál přichází do 2. komory. Po vyprázdnění 1. komory může být zahájeno mísení jiné partie.

Dvoustupňové mísení je tedy mísení periodické přes dvě komory MA 1500.

ad_b/ Jednostupňové mísení - je to diskontinuelně promísená ucelená partie jedním průchodem mísicí komorou. Tento způsob se používá tam, kde se neklade takový důraz na kvalitu promísení / např. pojené textilie/

ad_c/ Kontinuelní mísení - při tomto způsobu mísení jsou jednotlivé komponenty nepřetržitě nakládány do mísicí linky a hotová směs je nepřetržitě odebírána. Obě základní alternativy mísrny / A,B / by se daly upravit na tento způsob mísení, a to tak, že mísicí agregát MA 1500 by neměl posuvnou stěnu/7/ a dno komory - tvořené vodorovným dopravníkem/6/ - by se neustále posouvalo směrem ke svislému ohrocenému pásu/5/.

Obsluha by musela rovněž dbát na to, aby do nakládacích strojů byly nakládány všechny komponenty najednou a to

v takovém množství, jaké je procentuelní zastoupení komponentů ve směsi. Nesmělo by dojít k tomu, aby některý komponent byl spotřebován dříve, než ostatní.

Při tomto způsobu je nutné dbát na to, aby byl použit tam, kde se nekladou takové požadavky na kvalitu promísení.

Vzhledem ke zvýšené pracnosti při nakládání komponentů je vhodné kontinuelní mísení použít pro partie s menším počtem komponentů.

Výhodou kontinuelního způsobu mísení je velký výkon oproti diskontinuelnímu mísení v případě zpracování partií cca 5 000 kg. Pro malé partie výkon klesá v důsledku zvýšení potřebných časů na čištění.

Z výše uvedených poznatků tedy vyplývá, že kontinuelní způsob mísení by pro navrhovanou mísernu zřejmě nepřicházel v úvahu.

4.5. Špikování vlákenných směsí.

Způsob, dosud používaný na špikování vlákenných směsí v mísírnách, popsaný v kap./2.1./, má mnoho nedostatků. Např. materiál, který je nalůžkován a namaštěn a potom čechrán, nestačí za dobu od lůžkování / a maštění/ nerovnoměrné maštení vstřebat a do mykacího čechradla přichází kusy materiálu mokrého a suchého. Dosavadní způsob špikování / rovná se maštění, dále jen špikování/ je zvlášť nevhodný pro viskozovou stříž, neboť mokré kusy viskozové stříže se obtížně čechrají, vytváří se nopky a ty se i opakováním průchodem mykacím čechradlem těžko odstraňují. Materiál se rovněž více namotává na pracovní orgány strojů a je tím znesnadněno čištění.

Další - a to podstatnou-nevýhodou dosavadního způsobu špikování je to, že neumožňuje špikování směsi dle jednotlivých komponentů. Vezme-li se v úvahu, že směs je složena z komponentů s různou hygroskopičností, nabírají materiály s větší hygroskopičností více emulze při špikování.

Provedenými zkouškami se směsí vlna / viskozová stříž - která byla maštěna za stejných podmínek a stejným procentem emulze- se zvýšila vlhkost následovně:

viskozová stříž z 12,1%	na	35,7 %	
vlna	z 15,5%	na	34,8 %

Mimoto omak viskozové stříže byl suchý, kdežto vlna byla vlhká.

Znamená to tedy, že při mísení směsi vlna/viskozová stříž ulpívá na vláknech viskozových více emulze, než na vlně a navíc viskozová stříž odebírá vlně v lůžku další vlhkost.

Docílí se tedy opačného výsledku, než je technologicky nutné.

Obdobná situace je i při špikování směsí s trhanou vlnou, protože tato je již při trhání dostatečně špikována a další špikování je zbytečné.

Správě špikování směsí má být tedy prováděno diferencován, podle druhů materiálů. Tím se docílí nejen zlepšení průběhu následujícího předení, ale uspoří se i emulze.

Tato teorie je všeobecně známa, ověření bylo provedeno na Výzkumném ústavě vlnařském v Brně a to sérií zkoušek směsí 50% vlna / 50% viskozová stříž, kdy byl materiál rozdělen do tří partií a to:

- a/ 1. partie - špikování bylo provedeno pomocí trysky tak, že polovinou emulze byla špikována vlna, druhou polovinou viskozová stříž - viz. tab./4.5.1./.
- b/ 2. partie - celé množství oleje a polovina vody bylo použito ke špikování vlny, viskozová stříž byla vlhčena jen polovinou vody, viz tab./4.5.2./
- c/ 3. partie - celým množstvím oleje i vody byla špikována vlna, viskozová stříž zůstala suchá, viz.tab./4.5.3./

Ve všech třech případech bylo použito 4 % mastícího oleje a 15 % vody.

Nejlepší výsledky, pokud se týká počtu přetrahů/kg, byly u partie č.3- viz.tab./4.5.3./, kde byla vlna špikována celým % špikovacího oleje i vody a viskozová stříž zůstala suchá. Z těchto rozborů jasně vyplývá, že špikování směsí dle druhů, má své opodstatnění.

P A K F I X 1956:

směsi	doba po odlehčení	obsah vlhkosti	objem tuku	počet	čm	počet	pravost	směr	tažnost	tržná	nostejn.
	vlna	v.s.	vlna	v.s.	přetrhù	zákrutù	v g	odch.	v %	délka	Ustar
		na kg		na m		na m		v km	CV %		
vlkovaná		15,6	22.-	1,4	3,2						
po 48 hod.		11,1	9.-	1,6	3,6						
po 96 hod.		17,3	13,8	1,2	3,4	22.-	15,2	412 Z	302,6	121,8	9,7
přást		13,8		2,9					4,6		22,2

Tabulka 4.5.1.

PARTIE 1969.

doba po odložení	obsah vlhkosti	obsah tuku	počet pře-	čm	počet	pravost	směr.	tažnost	tržná nespej.
směsi	vlna	v.s.	trhů	zákrutů	v g	odch.	v %	v km	délka Uster
			na kg	na m					%
<hr/>									

vlkovaná	11,-	17,2	3,9	0,5					
po 48 hod.	10,4	13,-	2,7	1,2	15,4	16,2	396	278,9	89,2
po 96 hod.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
přást			15,1		3,1				

Tabulka 4.5.2.

PARTIE 1968.

doba po odle- žení směsi	obsah vlhkosti vlna v.s.	obsah tuku vlna v.s.	počet zákrutů na kg	čm na m	počet zákrutů na kg	povnost v g	směr. odch.	tažnost v %	tržná délka v km	nestej. Uster CV %
vlkovaná	17,5	16.-	5.-	0,46						
po 48 hod.	16,4	11,7	3,3	1,9	13,9	15,9	394 Z	285,2	65,7	9,2
po 96 hod.	18,3	17,9	4,1	2,2						
přást	14,5			2,9						

Tabuľka 4.5.3.

Poznatků z předchozích rozborů lze prakticky použít při návrhu mísírny alternativa B, příloha č.2.-úpravou rozvolňovače Partex.

Popis špikovacího zařízení na balíkovém rozvolňovači
Partex... viz příloha č.4.

Na bočnice Partexu/1/ je upevněna nosná konstrukce mastičního/špikovacího/ zařízení/2/, které se skládá ze sklidňovací části/4/ a zhušťovací části/3/, špikovací části/4/ a zhušťovací části/5/. Vstupní část navazuje na výstupní část balíkového rozvolňovače pod jeho vyčesávacím válcem a má zařízení na odvádění přebytečného vzduchu/6/. Špikovací část/4/ je opatřena po obvodu řadou trysek/7/, shora opatřených stříškou proti zachycování materiálu. Pro kontrolu je vnější část mastičního zařízení opatřena vodoměrem.

Zhušťovací část/5/ má stěny směrem dolů zúženy a na jejím konci je pár odváděcích válečků/8/ s měnitelným počtem otáček. Potom materiál spadá do ústí pneumatické dopravy/12/.

Postup práce.

Chomáčky materiálu se přivádí ojehleným pásem/10/ k vyčesávacímu válci/11/ a jsou vrhány do vstupní části špikovacího zařízení/3/, ve kterém je tryskami tvořena mlžná clona. Nanášení emulze je provedeno při průchodu materiálu špikovacím zařízením, část emulze je na šikmých stěnách zhušťovací části a při dotyku již předběžně špikovaného materiálu se stěnami docílí se nanasení celého množství emulze. Při odvádění válečky se materiál stlačí a docílí se větší přilnavosti emulze k vláknům.

V případě nedosušení nebo přesušení materiálu je možno regulovat potřebné množství nanášené emulze.

Při použití tohoto způsobu špikování je nutno dbát, aby vlněné vložky směsi byly kladeny do jednoho stroje, viskozová stříž a trhaniny do druhého. Špikování

musí být provedeno v okamžiku, kdy je materiál rozdělen na malé chomáčky a volně se pohybuje prostorem. Rovněž výstupní rychlosť materiálu musí být malá.

Popsané zařízení ke špikování lze použít i na mykacích čechradlech. Bylo by však třeba výstup z nich upravit.

Při použití diferencovaného způsobu špikování lze tedy předpokládat nejen zlepšení následujícího předení, ale i úsporu špikovacího oleje, což dokazují následující tabulky. V tabulkách je porovnán dosavadní způsob špikování s navrhovaným u směsí, které budou v mísírně závodu Brněnec připravovány.

Tabulka / 4.5.4./

Manipulace 32912 čm 15 Vesna
složení směsi:

30 % vlna Aie II 58s karbonizovaná
40 % PE velana 3,2 den 75 mm sráživá
30 % PES U 31 I 4 den 65 mm

mat.složky	současný způsob				navrhovaný způsob			
	olej	voda	olej	voda	olej	voda	olej	voda
%	kg	%	kg	%	kg	%	kg	kg
300 kg vlna	3,4	10,2	12	36	6	18	14	42
700 kg PES	3,4	23,8	12	84	-	-	12	84
1000 kg směsi	3,4	34	12	120		18		126

Tabulka č./4.5.5./

Manipulace 32202 čm 10/3 Hanka
složení směsi:

20 % vlna Aie II 58s karb.
 15 % vlna NZ II 58/56s
 15 % vlna JAS lv 58/56s karbomizovaná
 15 % vlna irská II 56/50s
 25 % viskozová stříž 3,5 den 60 mm

mat. složky	současný způsob				navrhovaný způsob			
	olej	voda	olej	voda	%	kg	%	kg
	%	kg	%	kg	%	kg	%	kg
750 kg vlna	4	30	16	120	5	37,5	16	120
250 kg vis.	4	10	16	40	-	-	14	35
1000 kg směsi	4	40	16	160		37,5		155

V navrhovaném způsobu špikování jsou vlněné položky v obou případech špikovány větším % oleje, než se používá v dosavadním způsobu; přesto se jeví - dle tab.- úspora špikovacích olejů. Úspora je zvláště patrná u směsi s větším podílem viskozových složek.

Při špikování navrhovaným způsobem lze očekávat, že část špikovacího oleje přejde při mísení na viskozové položky / příp. trhaniny nebo syntet. vlákna/ a na vlněných zůstane více špikovacího oleje, než při dosavadním způsobu špikování. Takovéto rozdělení emulze lépe vyhovuje jednotlivým druhům směsi a příznivě se projeví i na přízi.

V alternativě návrhu sestavení mísírny, příloha č.l., /A/ je dvěma mykacími čechradly AB 5 před mísicí komorou lze rovněž použít diferencované špikování, a to tak, že jedno čechradlo bude vyhrazeno pro materiály typu viskozová stříž a druhé čechradlo pro materiály vlněného charakteru.

K vlastnímu špikování je u této variantě použito zařízení Autošpik s mlžnými komorami. Jeho stručný popis je u kap./4.5.1./

4.5.1. Samočinné mastící zařízení Autošpik.

Jedná se o dokonalejší zařízení, než bylo použito u balíkového rozvolňovače Partex/ příl.č.4./. Bylo využito ve Výzkumném ústavu vlnařském v Brně, výrobcem je n.p. Polana, kovozávod, Opatová při Lučenci.

Mastící zařízení Autošpik/příloha č.5 a 6./ se skládá ze dvou hlavních částí:

- a/ přípravná nádrž
- b/ mlžná komora

a/ přípravná nádrž - / příloha č.5./ slouží k přípravě špikovací emulze, složené z vody, oleje, příp., syntetického špikovacího prostředku. K přípravě emulze slouží míchací zařízení/6/ a parní topný had/2/. Pomocí zubového čerpadla je emulze pod tlakem doprováděna k jednotlivým mlžným komoram. V nádrži je zařízení pro rozvod špiku/19/ zařízení pro filtrace špiku/7,15/, zařízení na vracení přebytečného špiku/19/ a kontrolní přístroje s ovládacím panelem/23/.

b/ mlžná komora - / příloha č.6./ - slouží k vlastnímu špikování. V ní je pomocí tří trysek/14/ nanášena špikovací emulze na procházející materiál. Je zařazena jako jeden díl pneumatické dopravy.

Emulze je doprováděna do trysek komory potrubím/12/ z přípravné nádrže.

Elektrické čerpadlo /6/ za pomoci regulátoru hladiny/9/ vrací přebytečnou emulzi zpět k dalšímu použití.

Příprava, tvoření a nanášení emulze.

Určené množství špikovacího oleje přečerpá se z barelu do připravené nádrže. Množství oleje a vody je udáno hladinou vodoznaku s dělením od 0-550 litrů. Otevřením parního ventilu/18/ se provede ohřátí na požadovanou teplotu.

Pomocí míchacího zařízení/6/ vytvoří se správná emulze. Tvorbu a stupeň emulze lze sledovat otevřeným víkem přípravné nádrže, teplota je sledovatelná teploměrem.

Pomocí trojcestných kohoutů u mlžných komor lze volit tu polovinu nádrže, ze které bude odebírána emulze.

Aby bylo špikování Autošpikem možné a správné je třeba doprovázet materiál mezi jednotlivými stroji linky pneumatickým potrubím. Výstupní strana mlžné komory musí být napojena na ssací hrdlo nebo v blízkosti ssacieho hrdla dopravního ventilátoru. Potrubí pneumatické dopravy se nesmí ostřít v bezprostřední blízkosti výstupního hrdla mlžné komory - zejména ne mezi dopravním ventilátorem a mlžnou komorou.

4.6. Mykací čechradlo firmy Temafa, NSR.

Mykací čechradlo zn. Befama, typ AB 5, Polsko, které je v současné době u nás na trhu, je použito v návrhu mísírny, alternativa /A/, příloha č.1, alternativa /B/, příloha č.2 a to před mísícími komorami MA 1500, kdy jeho výkon /cca 600 kg/hod/ je pro zásobení komor vlákenným materiélem dostačující.

Pro lepší rozřechranost směsi je v alternativě /A/ zařazeno při výstupu materiálu z komor mykací čechradlo zn. Temafa, NSR /2/ s nakladačem /1/, které má velkou kapacitu a plně vyhovuje požadavku.

Popis mykacího čechradla zn. Temafa, NSR dle firemní literatury.

šíře válců:	1 000, 1 200, 1 400, 1 600 mm,
rozteč zubů :	15/30 nebo 20/40
výkon :	700 - 1 000 kg/hod. - dle druhu materiálu a šířky válců

Důležitá technická data.

Stroj má tři páry pracovních válců a obracečů, kartáč na čištění tamburu a pracovních válců.

Potah je z lehce vyměnitelných ojehlených desek se zuby, které šetří materiál.

Otáčivé části jsou v kuličkových ložiskách. Rychle působící brzda je na tamburu. Přístup k pohonu je možný jen při uzavřených krytech a je-li tambur v klidu.

Zvedání krytů je velmi snadné. Účelné řešení umožňuje snadný přístup ke všem částem stroje a jednoduché čiš-

tění tamburu a výstupní části čechradla.

Přiváděcí stůl je z jemně nýtovaných dřevěných latěk nebo řetězem vedených trubek.

Zvláště silná konstrukce čechradla slouží k nejvyššímu výkonu při co možném nejvyšším šetření vláken a dovoluje klidný chod, tzn. nežádoucí pohyb pracovních částí nepoškodí ohrocení.

Pro dlouhovlákkenný materiál doporučuje firma své speciální potahy, pomocí kterých nedochází k poškození vláken.

U tohoto mykacího čechradla /1/ je nakládací skříňový stroj /2/, jímž je materiál rovnoměrně děvkován a tím se šetří potahy čechradla a zvyšuje se jejich životnost.

Stroj je vybaven ochranným zařízením, které při odpovídající péči zajišťuje absolutní jistotu a odpovídá předpisům.

5. Ekonomické zhodnocení dosavadního a navrhovaného
způsobu mísení vlákenných směsí v n.p. Vlněna, Brněnec.

5.1. Metodika řešení rozboru.

Metodika vychází z porovnání vybraných položek kalkulačního vzorce: jednicových nákladů,
odpisů budov,
odpisů strojů,
elektrické energie.

Všeobecně.

Objem výroby:
1./ 915.000 kg směsí pro mykané příze,
2./ 500.000 kg poločesané příze,
3./ 225.000 kg směsí malých partií.
1 640.000 kg směsí ročně.

Tyto uvedené údaje platí pro oba spůsoby mísení.

Fond pracovní doby:

a./ zaměstnanců

365 dnů/rok

- 52 dnů/neděle
- 52 dnů/vol.soboty
- 6 dnů/svátků
- 17 dnů/do volené
- 22 dnů/nemoc-úraz etc.

1 den/správa závodu-školení

215 dnů pracovních v roce

Fond pracovní doby zaměstnanců: $215 \times 8,25 = 1.773,75$ hod.
v roce při 1 směně.

b./ strojů

255 pracovních dnů v roce

- 11 dnů celozáv.dovolené
- 6 dnů GO

238 dnů/rok $\times 16,5 = 3.927$ hod.ročního využ.čas.fondu

- 173 hod.čiš.strojů a absence
- 3.754 hod.ročně při dvou směnách

5.2. Ekonomický rozbor dosavadního způsobu mísení.

Sestává ze 3 pracovních operací:

lúžkování,
čechrání,
žokování.

a./ Lúžkování.

Dle normativů:

operaci provádí 3 dělníci kolektivně,
vzdálenost při navážení jest cca 33 m,
přeprava je prováděna na rudlu,
průměrná váha břemene jest 90 kg,
směs jest průměrného čm 14,
průměrná váha partie jest 1.000 kg,
délka výrobního cyklu na 100 kg jest 6,20 min.

b./ Čechrání.

Dle normativů:

operaci taktéž provádí 3 dělníci kolektivně,
vzdálenost cest lúžko-prostor stolu jest prům.6m,
odhrnování za čechradlem jest prům.6m,
váha jednotlivých odebíraných částí jest prům.3 kg
váha částí po prvním čechráni jest prům.2,5 kg,
čechrání jest prováděno 3x, prům. váha partie 1000 kg,
délka výrobního cyklu na 100 kg jest 28 minut.

c./ Žokování.

Dle normativů:

operaci provádí 3 dělníci kolektivně,
cesta pro prázdný žok jest 10 m,
cesta s náručí materiálu k žoku jest prům 6 m,
cesta s plným žokem na místo uložení jest prům.46 m,
přeprava žoků jest prováděna ručně na rudlu,
délka výrobního cyklu na 100 kg jest 6,5 minut.

Porovnáním nákladů, uvedených v této kapitole, docházíme k závěru, že k úsporám dochází v navrhované mísírně u položky mzdových nákladů a u položky spotřeby elektrické energie. Tyto úspory vznikají automatizací výrobního zařízení; oproti tomu k zvýšení nákladů dochází v odpisu zastavěných použitých ploch a výrobního zařízení.

Zvýšené náklady na 1 kg plánované výroby směsi se možno podstatně snížit vícesměnným využitím strojového parku.

6. Zhodnocení a závěr.

Předkládaná diplomová práce je návrhem pro vybudování mísírny vlákenných směsí pro předení přízí vlnařského typu v n.p. Vlněna, závod Brněnec, kde stávající mísírna je již nevyhovující. Zde také je uvažováno v dohledné době s výstavbou nové mísírny.

Návrhy ve dvou základních alternativách jsou vypracovány za předpokladu použití dokonalejších mísících agregátů a strojového parku s přihlédnutím k možnosti jejich zakoupení.

V práci je provedeno porovnání dosavadního a navrhovaného uspořádání mísírny s ekonomického hlediska. Oba způsoby jsou též porovnány teoretickým rozborem.

Pro vypracování této diplomní práce čerpala jsem ze svých provozních zkušeností, dostupné literatury a firemních prospektů.

Poznatky ze studia problematiky mísení vlákenných směsí jsou shrnuty v přiložených tabulkách a výkresech.

Věřím, že tato diplomová práce bude v základních rysech návrhem pro vybudování moderní mísírny, kde moderní strojový park umožní odstranění těžké, nehygienické manuální práce a bude docíleno zkvalitnění připravovaných vlákenných materiálů.

Marie Gabrhelíková

Marie Gabrhelíková

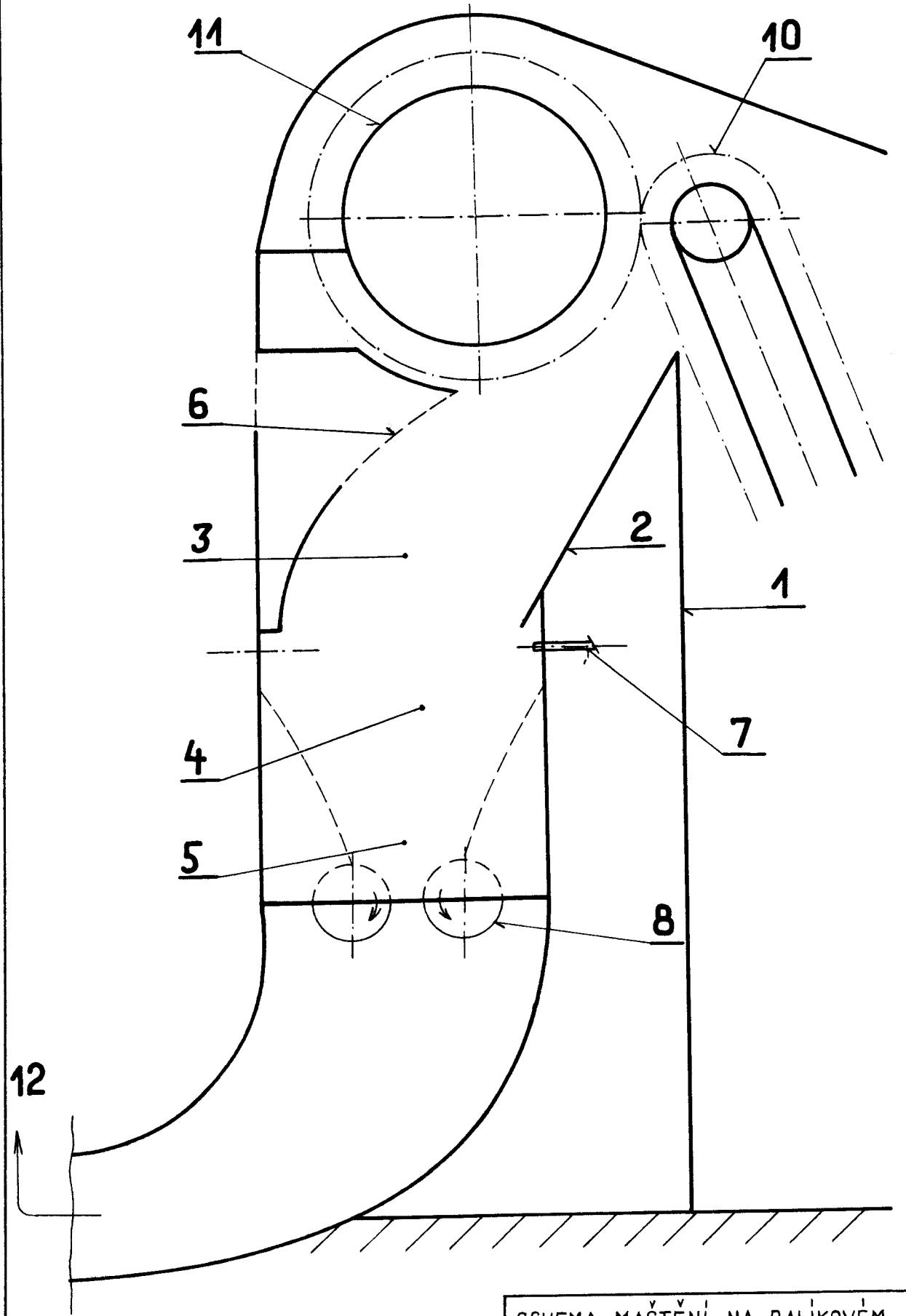
V Brně 5. ledna 1970.

Seznam použité literatury.

1. Prof.Jar.Simon:Teorie předení I.díl,SNTL Praha 1956.
2. Zeman-Stratil:Agregát-závěrečná zpráva,WÚV Brno 1959.
3. J.V.Budnikov,N.J.Kanarskij,A.P.Rakov:
Osnovy prjadeñija I.díl,Moskva 1948.
4. P.Míchal:Teoretické zhodnocení mísících linek,1967.
5. O.Procházka:Technické podmínky pro výrobu mísícího
agregátu,WÚV Brno,1965.
6. Prospekty zahraničních firem Hergeth,Temafa atd.
z knihovny n.p.Vlněna,Brno a WÚV Brno.

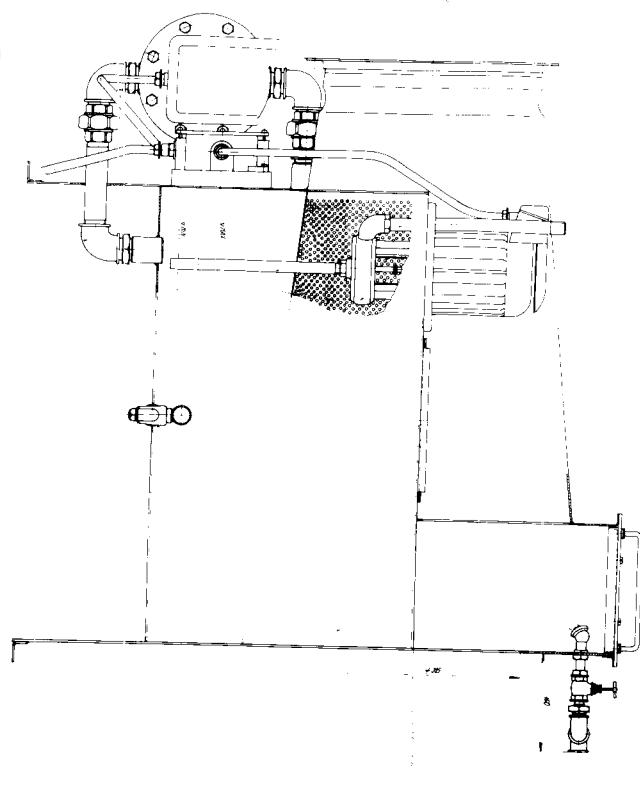
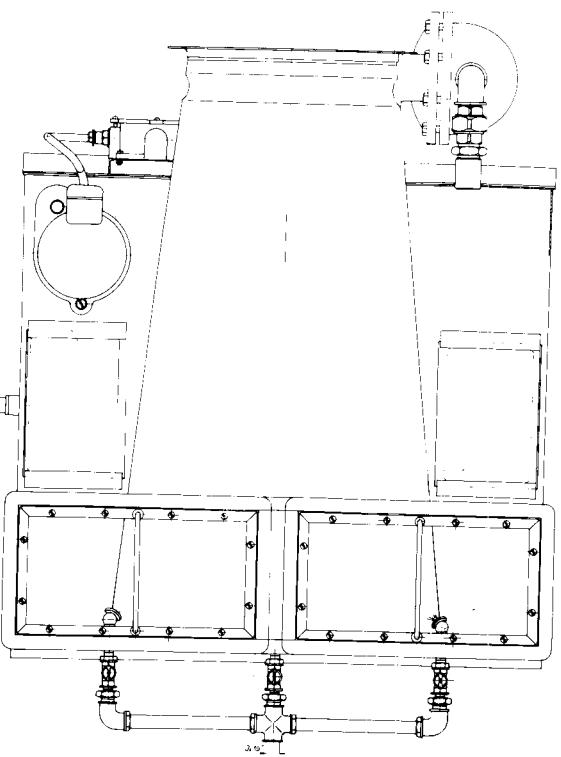
Seznam příloh

1. Návrh mísírny - alternativa A.
2. Návrh mísírny - alternativa B.
3. Mísící agregát MA.
4. Návrh špikování na balíkovém rozvolňovači Partex.
5. Autošpik - přípravná nádrž.
6. Autošpik - mlžná komora.
7. Nákládací stroj.
8. Mykací čechradlo AB 5.
9. Mykací čechradlo zn. Temafa.



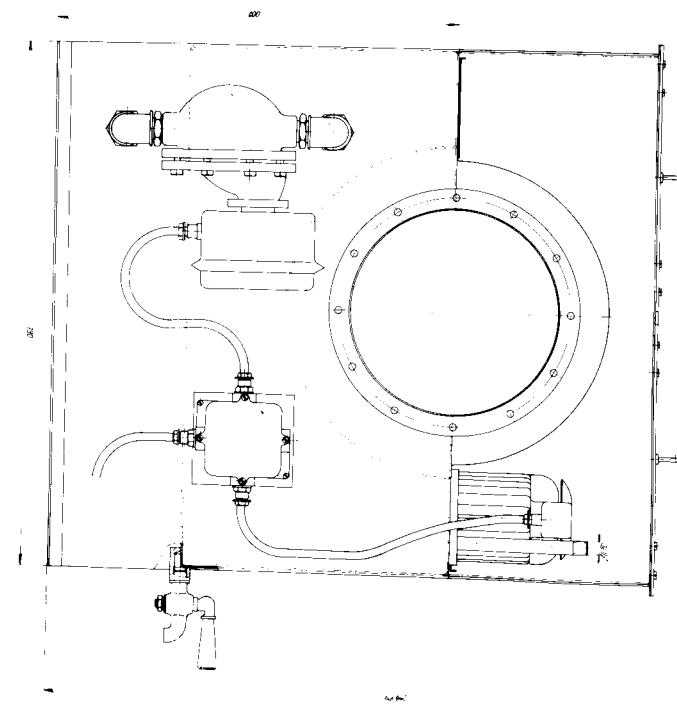
PŘÍLOHA Č. 4.

SCHEMA MĀSTENÍ NA BALIKOVÉM
ROZVOLNOVÁCÍ PARTEX

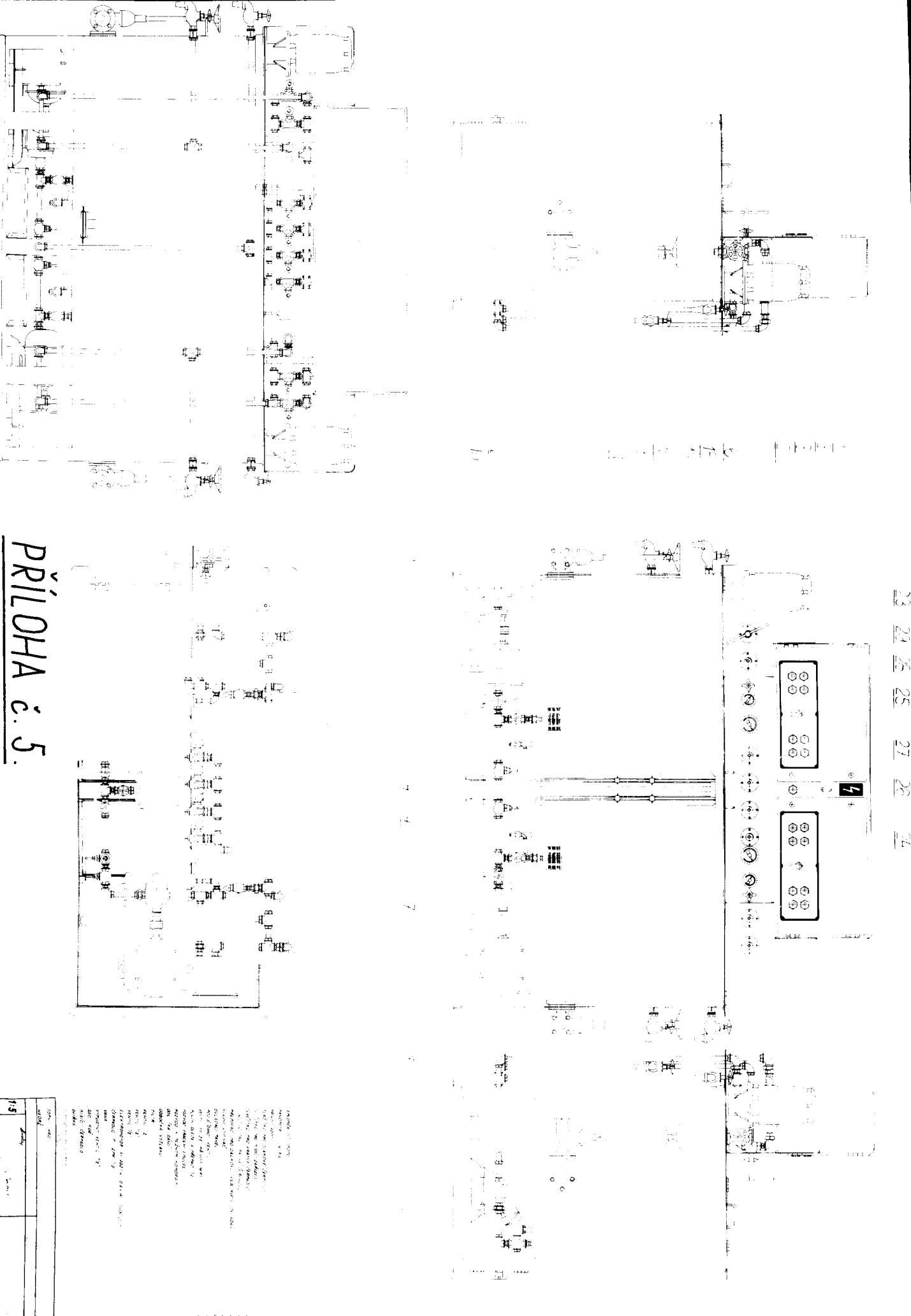


PŘÍLOHA č. 6.

25	WVY
	MĚŘ. VODA
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000
	0.000



PŘÍLOHA č. 5.



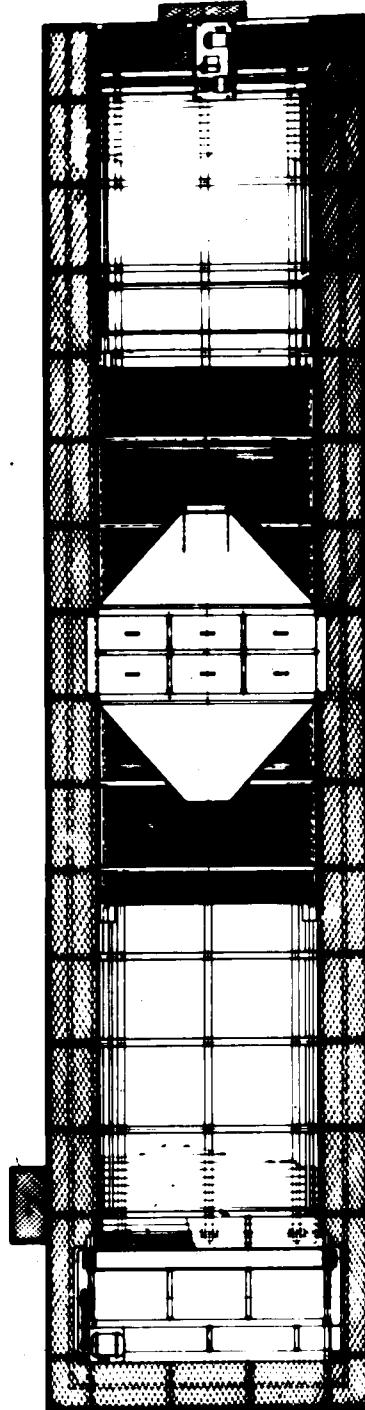
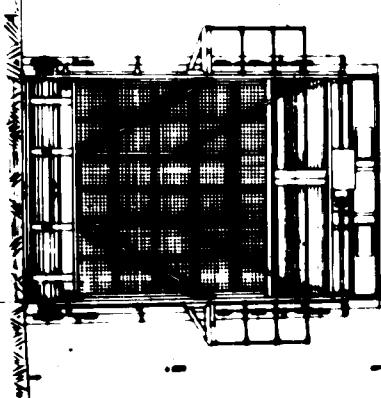
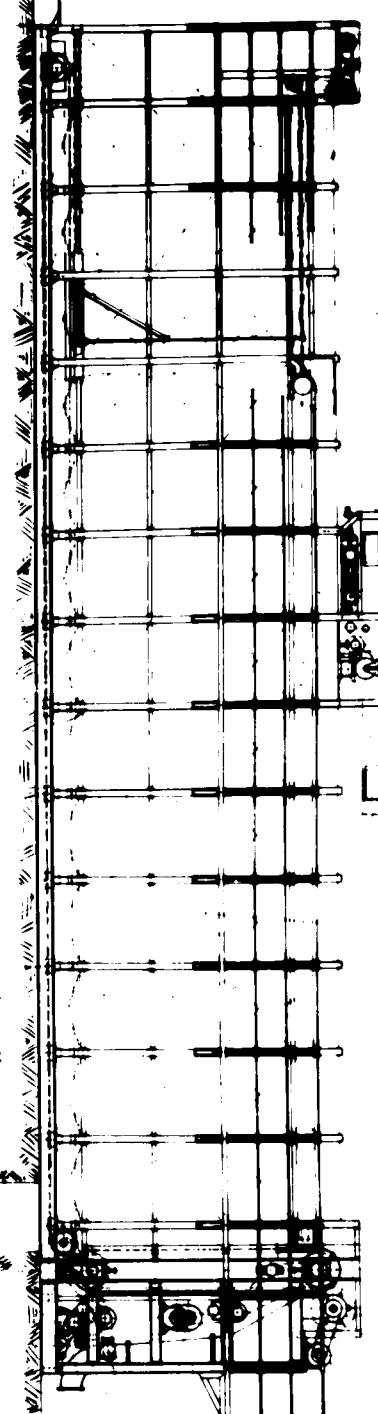
PŘÍLOHA Č. 7 - NAKLÁDACÍ STROJ

PŘÍLOHA Č. 8 - MYK. ČECH. AB 5.

21 22 20

20

3 5 12 32 2 15



PŘÍLOHA č. 3.

1. Základní plán budovy
2. Základní plán podlaží
3. Základní plán střechy
4. Základní plán vstupu
5. Základní plán vstupu

PŘÍLOHA Č.9. - M.Č. TEMAFA KAP. 4.6.

